

2003

18 Μαΐν 2003

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

Μια ποιήτρια που έφυγε νωρίς

Δύο ποιητικές συλλογές και ένα πεζό άφησε πίσω της η Σόνια Καλογεροπούλου

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ-ΠΟΘΟΥ**

Μια ποιήτρια ταπεινή, μοναχική, μια ποιήτρια του ώριμου βιωμένου πόνου και της βιωμένης μοναξιάς, η Σόνια Καλογεροπούλου έφυγε σιωπηλά και αθόρυβα, όπως έζησε, αφήνοντάς μας δύο εξαιρετικές ποιητικές συλλογές και ένα πεζογράφημα. Αφήνοντας ακόμα σπάνιες ζωγραφικές τέχνες έργα. Μόνο που ποτέ δεν ήθελε να μιλά για την ποίησή της, ποτέ για τα ζωγραφικά της έργα. Τα άφησε κι αυτά στη μοναξιά, γιατί «ο σπαραγμός δεν κουβεντιάζεται», είπε.

Ετυχε να τη γνωρίσω από παιδι κι ξέρω πόσο λαμπερό ήταν το πνεύμα της, αστραφτερό, μια ιδιοφυΐα που αρνήθηκε να εκφραστεί. Σαν να ήθελε να περιφρονήσει αυτόν τον μάταιο κόσμο της οργής και της υπαρξιακής οδύνης.

Όμως έστω κι αυτά τα τρία ποιητικά βιβλία της –γιατί και το πεζό της ποιητικό είναι– φτάνουν για να δικαιώσουν το ανθρώπινο χάραγμα της στον εγκόσμιο πόνο, να δικαιώσουν το πονεμένο πέρασμά της ανάμεσά μας. Και πιστεύω πως μια μέρα, κάποιος μελετητής θα σκύψουν πάνω στα λιγοστά έργα της, για να βρουν όχι μόνο την κατακερματισμένη ιδιοφυΐα της, αλλά και μια σπάνιας ανθρωπιάς ψυχή. Και θα ήταν δικαίο αυτό.

Η Σόνια Καλογεροπούλου ήταν κόρη του αειμνήστου Γεώργιου Καλογερόπουλου και της διακεκριμένης αρχαιολόγου κ. Αθηνάς Καλογεροπούλου. «Δεκαεννέα ποιήματα

της μοναξιάς και του θανάτου» ήταν η πρώτη ποιητική της συλλογή, που εκδόθηκε το 1978, «Του Κλειστού Χώρου», η δεύτερη, που εκδόθηκε το 1981, και «Ο Στατικός Χώρος της», ήταν το ποιητικό πεζό της, διανθισμένα όλα με τα έξοχα σκίτσα της.

Ο διαπρεπής καθηγητής κ. Χρυσάνθος Χρήστου είχε γράψει για τα ζωγραφικά της έργα: «Το ανθρώπινο σώμα παρουσιάζεται σαν ζωντανό τοπίο». Ένα ζωντανό τοπίο είναι και η ποίησή της ολόκληρη, το ανθρώπινο σώμα, ένα τοπίο καθημαγμένο, έρημο, αδιάβατο. Αδρές ποιητικές πινελιές δίνουν μιαν ελιωτική ερμησία κι έναν πόνο τραχύ ανάμικτο με καρωτακτικό σαρκασμό και συμπόνια. Ελλειπτικές, ζωγραφικές γραμμές που στάζουν αίμα και σαρκασμό, αλλά και περηφάνια. «Σκυφτή, υποταγμένη / ή αναιρώντας περήφανα έναν κόσμο συμβατικό;», αναρωτιέται η ίδια, «χτισμένη μέσα στην πέτρα με φροντίδα».

Αγαπούσε τον Ελιοτ, κι αυτό φαίνεται στην ποίησή της. Αγαπούσε τον Μπέκετ, κι αυτό φαίνεται στο πεζό της. Φτάνει στη συντριβή, στην αυτοσυντριβή, στο αδιέξοδο, και τα υπερβαίνει διακωμωδώντας τα. Με

αίμα και αξιοπρέπεια είναι γραμμένη η ποίησή της. Κάποτε φτάνει στην κραυγή. Μια κραυγή που γίνεται δική μας. «Ξεπεράσαμε τις συμβατικότητες / πνιγόμαστε – βόλ-

θεια!», γράφει. Κι αλλού: «Και τα μέλη μου αποκόπηκαν / και διασπάρθηκαν / το σώμα μου ακέφαλο κείται πια / κι έμεινε και / ένα τεράστιο μαύρο μάτι / υγρό και πονεμένο / να σε κοιτάζει / να σε περιεργάζεται / μέσα στη νηνεμία σου / καθώς μακάρια κοιμάσαι».

Σίγουρα ήξερε πόση δύναμη είχε, πόσο λαμπερή κοφτερή αντίληψη είχε, ήξερε τι θα μπορούσε να δώσει με την ποίησή της ή τον πεζό της λόγο, όμως κλείστηκε στη σιωπή, στην αξιοπρέπεια της σιωπής, αυτό ήθελε, σαν για να περιφρονήσει εμάς όλους που μιλάμε ή γράφουμε ακατάπαυστα. Εκείνη

που βίωσε τον λόγο στην ουσία του. Που βίωσε την υπαρξιακή αγωνία ως ουσία ζωής. Είπε όχι. Όμως και το «όχι» ήταν ουσία ζωής για κείνη. Ήταν η διαδρομή του θανάτου που βίωνε καθημερινά «με δυσέυρετη υπομονή», όπως γράφει. Μια ψυχή που έκλεινε μέσα της την τραγικότητα.

Η Σόνια Καλογεροπούλου αγαπούσε τον Ελιοτ και τον Μπέκετ, κι αυτό φαίνεται στο έργο της.